

24.04.2026

Andrzej Łapa

Ministerstwo Edukacji Narodowej
al. Jana Chrystiana Szucha 25
00-918 Warszawa

PETYCJA

Dotyczy: zmiany podstawy programowej w zakresie edukacji rowerowej oraz wprowadzenia praktycznych zajęć rowerowych w rzeczywistym ruchu drogowym

I. Przedmiot petycji

Wnoszę o podjęcie działań zmierzających do zmiany podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych w zakresie edukacji rowerowej, w szczególności:

- 1) usunięcia zapisu „fakultatywnie” przy efekcie uczenia się dotyczącym przygotowania do egzaminu na kartę rowerową (pkt 11 w dziale 8 przedmiotu Zajęcia praktyczno-techniczne) i uczynienia przygotowania do egzaminu elementem obowiązkowym;
- 2) wpisania do warunków i sposobu realizacji podstawy programowej możliwości prowadzenia zajęć praktycznych z jazdy rowerem w rzeczywistym ruchu drogowym, również w ramach lekcji wychowania fizycznego oraz z udziałem trenerów zewnętrznych.

Proponowane zmiany są zbieżne ze 111-stronicowym dokumentem „Koncepcja nowego systemu szkolenia rowerzystów w Polsce i zmian w przepisach prawa”, opracowanego przez Fundację Mobilności Aktywnej (dalej: Koncepcja) i przekazanego do Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Infrastruktury w grudniu 2025 r.

Realizacja postulatu dotyczącego zajęć praktycznych w ruchu drogowym wymaga równoległych zmian w ustawie Prawo o ruchu drogowym oraz ustawie o kierujących pojazdami, leżących w kompetencji Ministra Infrastruktury. W obecnym stanie prawnym dziecko do 10 lat na rowerze jest traktowane jako pieszy (art. 2 pkt 18 PRD), a po ukończeniu 10 lat bez karty rowerowej nie może legalnie poruszać się rowerem po drodze publicznej. Bez zmiany tych przepisów prowadzenie zajęć praktycznych w ruchu drogowym z uczniami nieposiadającymi karty rowerowej pozostaje prawnie niemożliwe. Odrębna petycja w sprawie zmian w PRD i UoKP została złożona przeze mnie do Ministerstwa Infrastruktury. Wnoszę o koordynację działań obu resortów, tak aby zmiany w podstawie programowej i zmiany w przepisach ruchu drogowego weszły w życie spójnie.

II. Uzasadnienie

1. Fakultatywność przygotowania do egzaminu na kartę rowerową

W projekcie nowej podstawy programowej, która ma wejść w życie od września 2026 r. w ramach reformy Kompas Jutra, efekt uczenia się dotyczący przygotowania do egzaminu na kartę rowerową (pkt 11 w dziale 8 przedmiotu Zajęcia praktyczno-techniczne) został oznaczony jako „fakultatywny”. Karta rowerowa jest jedynym dokumentem uprawniającym osobę poniżej 18 lat do samodzielnego kierowania rowerem po drogach publicznych. Oznaczenie przygotowania do jej uzyskania jako opcjonalnego spowoduje, że wiele szkół zrezygnuje z tego elementu edukacji, pogłębiając problem dzieci poruszających się rowerem bez uprawnień.

Skalę problemu potwierdzają dane ankietowe Koncepcji (1012 respondentów): aż 24,7% dorosłych Polaków przyznało, że w dzieciństwie poruszało się rowerem bez wymaganych uprawnień, a blisko 30% nigdy nie posiadało karty rowerowej. Jednocześnie 81,4% ankietowanych ma świadomość, że brak karty rowerowej stanowi formalną barierę w poruszaniu się rowerem po drogach publicznych. Fakultatywność przygotowania do egzaminu pogłębi ten problem.

2. Brak zajęć praktycznych w rzeczywistym ruchu drogowym

Obecna i projektowana podstawa programowa nie przewiduje prowadzenia zajęć praktycznych z jazdy rowerem w rzeczywistym ruchu drogowym. Warunki realizacji wskazują, że zajęcia powinny być prowadzone „w pracowni szkolnej, szkolnym terenie sportowo-rekreacyjnym, w miejscach wytypowanych jako bezpieczne, np. w miasteczkach ruchu drogowego”. Brakuje jakiegokolwiek wzmianki o możliwości prowadzenia zajęć na prawdziwych drogach.

W konsekwencji dzieci uczą się teorii na zajęciach praktyczno-technicznych, ćwiczą podstawowe manewry na boisku szkolnym, a następnie zdają egzamin w środowisku pozbawionym jakichkolwiek cech ruchu drogowego. Następnego dnia po zdaniu egzaminu mają prawo samodzielnie wyjechać na ruchliwe skrzyżowanie bez choćby godziny praktycznego doświadczenia na drodze. System kształci rowerzystów, którzy nigdy nie ćwiczyli jazdy w warunkach, w jakich będą się poruszać.

Wielu nauczycieli zajęć praktyczno-technicznych nie jest aktywnymi rowerzystami, a najlepszymi kandydatami do prowadzenia zajęć praktycznych w ruchu drogowym są często nauczyciele wychowania fizycznego. Dlatego zajęcia te powinny móc być realizowane również w ramach lekcji WF, bez ścisłego powiązania z przedmiotem, którego nauczyciel uczy, a także z udziałem trenerów zewnętrznych posiadających odpowiednie kwalifikacje.

III. Proponowane zmiany

1. Usunięcie zapisu „fakultatywnie”

Wnoszę o usunięcie zapisu „(fakultatywnie)” z pkt 11 efektów uczenia się w dziale 8 (Bezpieczne i odpowiedzialne uczestnictwo w ruchu drogowym) przedmiotu Zajęcia praktyczno-techniczne. Przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową powinno stanowić

obowiązkowy element podstawy programowej. Karta rowerowa jest jedynym dokumentem uprawniającym osobę poniżej 18 lat do samodzielnego kierowania rowerem po drogach publicznych i przygotowanie do jej uzyskania nie powinno zależeć od decyzji poszczególnych szkół.

2. Zajęcia praktyczne w rzeczywistym ruchu drogowym

Wnoszę o dodanie do warunków i sposobu realizacji podstawy programowej zajęć praktyczno-technicznych zapisu: „W celu rozwijania umiejętności jazdy rowerem uczniowie mogą brać także udział w zajęciach praktycznych realizowanych w rzeczywistym ruchu drogowym na zasadach wynikających z przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami. Zajęcia te mogą odbywać się również w ramach innych lekcji, przede wszystkim wychowania fizycznego.”.

Realizacja tego postulatu wymaga równoległych zmian w ustawie Prawo o ruchu drogowym (w szczególności zmiany statusu prawnego dziecka na rowerze) oraz w ustawie o kierujących pojazdami (umożliwienie jazdy pod opieką przed uzyskaniem karty rowerowej). Bez tych zmian prowadzenie zajęć praktycznych w ruchu drogowym z uczniami nieposiadającymi karty rowerowej pozostaje prawnie niemożliwe. Odrębna petycja w tej sprawie została złożona przeze mnie do Ministerstwa Infrastruktury. Wnoszę o koordynację prac obu resortów.

IV. Podstawa prawna

Niniejsza petycja składana jest na podstawie art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2018 poz. 870). Przedmiotem petycji jest zmiana przepisów w interesie publicznym, tj. w interesie bezpieczeństwa dzieci uczestniczących w ruchu drogowym jako rowerzyści. Podmiotem właściwym do rozpatrzenia petycji jest Minister Edukacji Narodowej jako organ odpowiedzialny za kształt podstawy programowej kształcenia ogólnego.

V. Podsumowanie

Obecny system edukacji rowerowej kształci rowerzystów wyłącznie na teorii i ćwiczeniach na zamkniętym terenie, a następnie wypuszcza ich na drogę bez jakiegokolwiek praktycznego doświadczenia. Projektowana podstawa programowa, która ma wejść w życie od września 2026 r., nie zmienia tego stanu, a dodatkowo czyni przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową fakultatywnym. Wprowadzenie obowiązkowego przygotowania do egzaminu oraz zajęć praktycznych w rzeczywistym ruchu drogowym, we współpracy z Ministerstwem Infrastruktury, pozwoli na stworzenie systemu, w którym dzieci będą uczyć się bezpiecznej jazdy rowerem na prawdziwych drogach, pod opieką przeszkolonych nauczycieli i trenerów.

Wnoszę o rozpatrzenie niniejszej petycji i podjęcie stosownych działań legislacyjnych. Wyrażam zgodę na ujawnienie mojego imienia i nazwiska na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej w związku z publikacją niniejszej petycji.

Z poważaniem,
Andrzej Łapa

